

Biblioteka
ODRAZ SAVREMENOG

Urednik
Marko Vojnović

Ivi Vuds

SAKUPLJAC

Prča

Preveo sa engleskog
Igor Solunac

**Čarobna
knjiga**

KUĆA TORNVUD

Na mestu gde se danas nalazi kuća Tornvud nekad je bila prastara šuma. Priča se da je lord Holi, kupivši imanje 1882. godine kao svadbeni poklon supruzi, naredio da se pre početka radova na izgradnji čitava oblast očisti. Ipak, na sredini parcele raslo je iskrivljeno staro glogovo drvo, drvo vila, i verovalo se da će nesreća zadesiti svakog ko makar ogrebe koru povijenog stabla. Oblasna vidovnjakinja upozorila je gospodara da ga ne dira, govoreći da će se Dobri osvetiti svakome ko naruši njihovo prebivalište.

Ali lord Holi, obrazovan čovek iz Sarija u Engleskoj, nije verovao u domaća praznoverja. Nacrti za vilu su napravljeni i radnicima je velikodušno platio da završe posao. Ipak, meštani su odbili da učestvuju, pa je Holi morao dovesti radnike iz svoje domovine da poseku drvo. Vidovnjakinja je predskazala nesreću bez kraja i konca, ali prvih nekoliko godina u kući Tornvud naizgled je vladao savršen spokoj.

Međutim, kad je ledi Holi zatrudnela s blizancima, ozbiljno se razbolela, i postojala je bojazan za njen život. Na sreću, preživele su i bebe i ona, ali prava jeza će tek uslediti.

Nekoliko nedelja nakon porođaja gospođa je počela da se ponaša čudno i da tvrdi kako deca nisu njena. Pozvali su lekara, a kružile su glasine da žena pati od histerije.

S druge strane, vidovnjakinja beše uverena da um ledi Holi nije oslabio. Znala je da kad majka ne prepozna sopstveno dete, to može značiti samo jedno: podmetnuto dete. Dobri su se napokon osvetili – uzeli su ljudsku decu i zamenili ih zlim, bolesnim dušama. Ako ne umru na rođenju, doživeće da postanu vragolasti ljudi skloni razaranju, koji šire gorčinu i mržnju kud god da pođu.

Pre prvog rođendana blizanaca, ledi Holi se bacila kroz prozor na vrhu kuće Tornvud.

1.

Njujork

25. decembar 2010.

Da nije bilo one jeftine keramičke ovčice u prodavnici suvenira, Sara nikad ne bi ni čula za Tornvud, a kamoli sela u avion za Irsku i provela Božić tamo.

„Ponela si sve što ti treba?“, upitao je Džek napokon, nakon što je sat vremena u tišini pratio kako se pakuje.

„Mislim da jesam“, rekla je Sara, posmatrajući prazninu koju ostavlja za sobom. Većina njenih stvari već je bila spakovana i odložena u skladištu u Masačusetsu.

„Pa eto, sad možeš ovde da staviš onaj bilijarski sto koji si oduvek želeo“, dodala je, pokušavajući da zvuči vedro, ali je zažalila čim je to izgovorila. „Izvini, nisam htela da...“

„U redu je“, rekao je, lagano je dodirnuvši po ruci uz podrugljiv osmeh. „Ni ja ne znam šta da kažem. Ali ne moraš da se pretvaraš, Saro.“

Najlakše bi bilo da mu padne u zagrljaj i zakopa bol negde gde ga niko ne može naći, ali to je već pokušala – i dve godine kasnije, i dalje nema efekta. Živeli su zajedno u kući, ne govoreći o svojim potrebama i prigušujući osećanja.

„Jesi li sigurna da želiš da kreneš baš danas? Mislim, ipak je Božić“, rekao je, klimnuvši glavom prema beživotnoj jelci u čošku na kojoj su treptale lampice.

„Ali to ništa ne bi promenilo, zar ne? Samo bismo odložili neizbežno. Moram da odem sad ili neću nikad. Sem toga, porodica

Capareli te očekuje na velikom božićnom ručku, bolje bi bilo da i ti kreneš.”

Duboko je uzdahnuo i tutnuo ruke u džepove. Sara se gorko zapitala da li ga više živcira to što ona neće biti na božićnom ručku ili što će to morati da objašnjava.

„Voleo bih da se ne završi ovako.” Prebacio je težinu s noge na nogu, kao neželjeni eksponat u sopstvenoj galeriji, pa se oslonio na zid.

„Ajde, Džek, ulažem svu snagu u ovo. Nemoj sad da mi se raspekmeziš ili ću pući”, rekla je, uzimajući tašnu i kaput.

„Onda, beži, ženo – i pazi da te vrata ne udare dok izlaziš! Je l’ tako bolje?”, upitao je, napola se osmehnuvši.

„Mnogo bolje.” Zagrlila ga je, kratko ali snažno, naglo se okrenula i otišla, vukući kofer za sobom. „Javiću ti se kad sletim, samo da znaš da sam stigla”, dobacila je preko ramena.

„Možda je pametnije da mi pošalješ poruku”, rekao je tiho, gotovo šapatom. „Sumnjam da te neću moliti da se vratiš.”

Na aerodromu Njuark činilo se da vlada uobičajena atmosfera, s tek pokojom naznakom prazničnog duha. Saru je to podsetilo na Božić koji je kao dete provela u bolnici, kad joj je odstranjeno slepo crevo. Izbledeli ukrasi su je tada samo podsećali na to gde bi želela da bude, a nije – a sad se isto osećala i na aerodromu. Kud li su se svi ovi ljudi zaputili? Da li i oni napuštaju muževe? Verovatno većina njih i ne slavi Božić. Da li se sve ovo stvarno dešava svake godine dok ona uživa u ćuretini, bezazleno misleći da svi imaju iste običaje?

Njena sestra Megan sad verovatno posluhuje svoj čuveni božićni kolač. Volela bi da ne mora da im se nameće za praznike, ali ne možeš birati kad će ti se brak raspasti. Nakon tri godine braka nije imala bogzna čime da se pohvali. Ako ništa drugo, život joj se nekako uprostio otkad je upoznala Džeka. Mogla je jedino da se vrati kod roditelja ili da se preseli kod Megan. Nisu to baš bile bogzna kakve mogućnosti: neuspešna ćerka ili neuspešna sestra. Odlazak kod Megan bio je manje zlo.

Sara je odsutno lutala kroz prodavnice suvenira, pokušavajući da odvrati misli od toga šta Džek sad radi. I on je zasigurno glumio hrabrost – kao i ona – ali znala je da se oseća podjednako izgubljeno. Ona je barem mogla da se vrati u Boston i udalji se od svega poznatog što bi pokrenulo lavinu sećanja na njihov zajednički život. Bila je sigurna da će joj povratak u rodni grad pomoći da krene iz početka. Zato je i rezervisala let – golub pismonoša se vraća kući.

Kad se osvrnula, shvatila je da stoji ispred izloga punog keramičkih ovčica svih oblika i veličina. Mora da ih je duže vreme zagledala jer je prodavačica već prišla, nanjušivši priliku za prodaju.

„Preslatke su, zar ne?“, rekla je devojka s previše šminke i pirsingom u nosu.

„Eh... pa, ako volite ovce, valjda jesu“, odvrtila je Sara, ne želeći da zvuči nepristojno. „Koja je ovo radnja?“

„Suvenirnica *Smaragdno ostrvo*. Dobijate deset posto popusta ako letite *Er Lingusom*“, dodala je, kao da bi to moglo promeniti Sari mišljenje. „Koji deo Irske ćete posetiti?“

„A ne, ne idem u Irsku. Samo se vraćam kući u Boston“, odgovorila je Sara brzo, izbegavajući ubeđivanje prodavačice. Znala je da ima irske krvi u porodici (što nije retkost u Bostonu) i oduvek je sebi obećavala da će je jednom posetiti ako bude imala novca. Bračno putovanje činilo se kao savršena prilika, ali Džek je uporno tvrdio da su Maldivi mnogo romantičniji od kišne i hladne irske prirode. Možda je bio u pravu, ali tajnovitost i bajkoviti dvorci čije je fotografije sačuvala na telefonu dozivali su je onako kako tirkizna mora nikad nisu.

Prodavačica se vratila iza pulta, razvlačeći žvaku zubima. S obzirom na to da je morala da radi na praznik, Sara se sažalila na devojku i kupila ovčicu sa iznenađenim izrazom lica i irske novine. Nije ni primetila kad je pod ruku tutnula i manju flašu irskog viskija.

„Hvala vam i srećni praznici, gospođo!“, osmehnula se devojka, a Sara je uzela kesu s poklonima i krenula prema izlazu. Nakon što

je kupila kafu, izdvojila se od ostalih putnika i sela pored prozora, posmatrajući kako radnici dopunjavaju gorivo u avione. Sneg je polako vejavao, a svetla piste pretvarala su pahulje u zlatne tačkice koje plešu u vazduhu. Bacila je pogled na ekran i videla da joj je let odložen za dva sata. Odrnuvši poklopac, nehajno je svojski nasula viski u papirnu čašu. Lekovitu meru. Kafa je bila gorka, ali pomešana s viskijem širila je prijatnu toplinu njenim telom. Sve je delovalo nestvarno. Znati da ćeš ostaviti muža i to zaista uraditi – dve su potpuno različite priče. Osećanja su je tek sad sustigla. Ponovo je otvorila bočicu i dopunila čašu.

Nije se bogzna kako naspavala otkako se desilo *Ono veliko zlo*, kako ga je sad nazivala. Otkako ga je tako nazvala, bilo joj je nekako lakše. Činilo se kao da ga je na taj način zatvorila u neku kutiju, da osećanja ne mogu pobeći. Odlazak na spavanje bio je poput kupovine tiketa za loto – neke noći bi dobila i odspavala nekoliko sati. Drugih, koje su bile sve češće, budila se u stanju zaslepljujuće panike, jedva dišući.

„Patite od anksioznosti”, rekla joj je doktorka, sa savršeno nameštenom frizurou i prilično neprimerenim cipelama s visokom potpeticom. Mislim, kako bi nekome hitno priskočila u pomoć s takvim štiklama?, zapitala se Sara, dok je doktorkina objašnjenja nisu ni doticala. Imenovanje stanja u koje je zapala nije ništa popravilo. Nudila joj je tablete, ali ih je odbila. Džek je imao dosta toga da kaže na tu temu. Zapravo, imao je dosta toga da kaže o svemu, čime bi često ugušio svaku Sarinu misao. Posavetovali su je da smanji piće. To nije rekla Džeku, a nekako je uspela da ubedi sebe kako se radi o opštem savetu koji se baš i ne odnosi na nju. Znala je da bi, kad bi mogla da bude sama neko vreme, uspela da se sredi. Osim što u Bostonu neće biti sama. Tek sad joj je konačno doprlo do svesti da će dobiti podršku porodice, ali po cenu mešanja u njen život. Još dobronamernih fraza od ljudi rešenih da je „poprave”.

„Još jednu kafu, molim vas”, rekla je, stojeći za pultom u *Dankin donatsu*. Trudila se da ne gleda prodavca u oči – sigurno je osetio miris viskija. Nije to imalo nikakvog značaja jer je, što se godina tiče, bila daleko iznad zakonskog minimuma. Ali morila ju je neka krivica koju nije umela da objasni. Nije pila iz zabave niti zbog straha od letenja. Pokušavala je da zaboravi. Počela je da pretura po torbi i tada je ugledala irske novine. Izvadila ih je, čisto da ima u šta da gleda, kad joj je pažnju privukla fotografija na zadnjoj strani. Slika prelepog gloga, prekrivenog sitnim belim cvetovima, kako usamljeno stoji pored prometnog puta u okrugu Kler u Irskoj. Naslov je glasio: VILINSKO DRVO KOJE JE POMERILO AUTO-PUT.

„Ha!”, uskliknula je Sara pomalo preglasno, pa se sagnula i usredsredila na tekst.

Opštinski odbor okruga Kler konačno je popustio pod pritiskom stanovništva i promenio zacrtanu trasu velikog novog auto-puta koji je trenutno u izgradnji kako bi se zaštitilo posebno stablo gloga. Ned Dilejni, oblasni folklorista i pripovedač, podneo je prigovor rekavši da je to stablo gloga „važno mesto sastajanja vila iz Konota i Manstera”. Dilejni (u okrugu poznat kao „vilinski šaptač”) tvrdio je kako bi sečenjem tog drveta „razgnevili” mala bića i naneli nesagledivu nesreću svima koji koriste put.

Sara se odjednom osetila kao da je ponovo tinejdžerka u očevom kamionetu dok voze kroz selo da sakupe suvo drvo iz šume. Bio je pomalo hipik, od *onih što grle drveće* – govorili su susedi, i usadio joj je veliko poštovanje prema prirodi. Pustio bi je da vozi na manje prometnim putevima i to joj je pružalo osećaj slobode – samo njih dvoje, put pred njima, a drveće sa strane. Provodili bi sate u njegovoj radionici praveći neverovatno krive kućice za ptice, držače za olovke i sve što se moglo napraviti od grubog drveta i nekoliko zardalih

eksera. Podržavao ju je u svemu i čak ju je naterao da skicira planove za ozbiljnije projekte poput čiviluka i polica. Zahvaljujući tim ranim danima u radionici, odlučila je da upiše slikarstvo. Imala je velika očekivanja kad je diplomirala, ali život u Njujorku se nije baš odvijao po planu, ni na jednom nivou. Njeno radničko poreklo uvek ju je činilo tuđinkom u njujorskim galerijama, ali sad joj se činilo da više ne pripada ni kod kuće. Stomak joj se zgrčio pri pomisli da će živeti u sestrijoj gostinskoj sobi. Ponovo je usmerila pažnju na novine.

Meštani su s oklevanjem priznali da veruju u vile, ali jedna stanovnica je opšti osećaj sažela rečima: „Bolje je sprečiti nego lečiti.”

Sara je trepnula i odmahнула glavom. Je li moguće da se ovo stvarno dešava u današnje vreme? Prevrnula je novine i ponovo proverila da li je u pitanju ozbiljan list, a ne neka šala. Onda se lagano osmehnula i opet pomislila na oca i kako bi mu ovo bilo urnebesno zabavno. S druge strane, majka nije imala vremena za takve tričarije. Njena majka i sestra Megan bile su praktične, a Sara i njen otac sanjari. Ili je bar ona nekad bila. Sva čarolija kao da je isparila posle *Onog velikog zla*. Možda je Irska mesto na kojem bi ponovo mogla da je pronađe?

Gledajući niz hodnik sa svog mesta za stolom u *Dankin donatsu*, shvatila je da se prilično udaljila od izlazne kapije. Zapravo, našla se tačno ispred čekaonice *Er Lingusa*, s brojem leta EI401 za Šenon koji je bleskao na ekranu. Reklama na obližnjem zidu prikazivala je upečatljivu sliku litica Moher, kako se uzdižu iznad divljeg Atlantskog okeana, sa sloganom: *Irska: Zemlja hiljadu dobrodošlica*.

Nešto u njoj se uzburkalo, pa zatim smirilo. Pala je odluka. Donela ju je onog trenutka kad je ugledala onu blesavu ovčicu.

2.

Sara se trgnula iz sna kad je avion sleteo na pistu. Pogledala je kroz prozor, ali nije mogla da odredi je li dan ili noć – silovita kiša je toliko tukla po staklu da se napolju nije ništa razaznavalo.

„Imaš sreće što si prespavala sve to”, obratio joj se glas melodičnim irskim akcentom, tik uz uho.

Sara se okrenula i ugledala saputnicu kako joj se ljubazno osmehuje dok odlaže ono što je izgledalo kao igla za heklanje i veliko klupko vune.

„Promašila sam nekoliko petlji, samo da znaš!”, poverila joj se žena. „Mislila sam da će nas vetar prevrnuti, a ti si spavala kao jagnje – prava si srećnica.”

Sara se pribrala i neprimetno obrisala pljuvačku sa obraza. Osećala je da je dehidrirala, a glavobolja je bila toliko jaka kao da joj neko buši slepoočnice. „Izvinite što nisam bila neko društvo”, rekla je pokušavajući da namesti kosu tako da liči na paž frizuru.

„Ma nema veze, očigledno ti je bio potreban odmor. A sem toga, uz kukičanje mi uvek prijatno prođe vreme. Zapravo”, rekla je, zavlazeći ruku nazad u torbu, „srećan Božić”, dodala je, mahnuvši kapom. „Isheklala sam ih osam tokom leta.” Pružila je Sari savršeno izrađenu kapu tamnocrvene boje.

„Šalite se. To ste radili sve vreme?”

„Ma, ne mogu nikud bez heklanja. Smiruje me, a bog sveti zna koliko mrzim letenje, pa mi ovo dobro dođe da prođe vreme.”

Sara je probala kapu – savršeno joj je pristajala.

„Mnogo vam hvala, baš ste ljubazni.” U tom trenutku je shvatila da zaista više nije u Njujorku. Tamo ljudi jedva da pogledaju jedni druge, a kamoli da hoće da poklone ručno pravljenе stvari.

„Slušajte, zet dolazi po mene, pa ako vam je potreban prevoz...”, ponudila je Sara, osetivši da je obuzima duh praznične darežljivosti.

„Ma ne brini, uhvatiću autobus pravo iz Šenona za Enis, biće sve u redu, draga”, odgovorila je žena.

Sara nije imala pojma o čemu govori. Šenon i Enis joj nisu zvučali poznato. Verovatno je žena iz neke druge savezne države. Umesto da ulazi u nepotrebnu raspravu, klimnula je glavom i počela da traži maramice u torbi.

Pilot je mirno objavio da je trenutno vreme 6.45 i da su napolju hladna tri stepena Celzijusa (šta god to bilo u farenhajtima).

Krajnje neobično, pomenuo je i nešto u vezi sa Šenomom.

„Dođavola!”, uzviknula je.

„Ne brini, draga, ne može biti hladnije nego u Njujorku”, pokušala je saputnica da je uteši.

„Gde smo to mi?”, upitala je uspaničeno, hvatajući ženu za ruku.

„U Irskoj, ljubavi. Rekla sam ti, prespavala si ceo put!”

Saru je obuzeo onaj odvratni, sve poznatiji osećaj – hladan znoj i čudan osećaj kao da joj kroz krvotok prolaze pucketave bombone. Sve joj se polako vraćalo – ovce, viski, zelena detelina kao oznaka na avionu. I nešto u vezi s drvetom?

„Nismo u Bostonu, zar ne?”

„Ne sećaš se, draga? Pa, delovala si pomalo iscrpljeno. Mislim da te je stjuardesa pustila na let samo da bi te ućutkala!”

„O bože.” Sara je zatvorila oči, pokušavajući da se seti. Prisetila se smeha; možda je čak nekome poželela i dobro jutro upotrebivši irski sleng, ali tu je naišla na zid.

„Kako sam uopšte kupila kartu?” Zavrtela je glavom, ali nijedna uspomena nije isplivala.

„Rekla si mi da si na listi čekanja. Jedva su dočekali da popune sedišta, zar ne? I ovako je let poluprazan.” Žena je spakovala pribor za heklanje, a izvor vrednih podataka je presušio.

Kroz prozor se videla samo tama i mutna svetla aerodroma kroz kišu. To očigledno nije bio bostonski aerodrom *Logan*. Sara je izvukla mobilni iz torbe, uključila ga i odmah pozvala Megan.

„Tako mi je žao, Megan”, zaustila je pokajnički.

„I treba da ti bude. Jadni Greg te je sinoć satima čekao na aerodromu. Na Božić, Saro! Šta se, dođavola, desilo? Zar nisi videla moje poruke? Jesi li kod Džeka?”

Avion se konačno zaustavio i putnici su počeli da otkopčavaju pojaseve i otvaraju pretince za prtljag. Sara je rukom pokrila uvo da priguši buku.

„Ne, ja...” Sara je zastala. Zнала je da sestri bar duguje objašnjenje, ali ju je bilo sramota da prizna šta je uradila. „Nisam u Njujorku”, bilo je sve što je uspela da izgovori.

„Pa, očigledno nisi ni u Bostonu, to ti jemčim!”, odbrusila je Megan.

U međuvremenu, žena s kapama je stala u red za izlazak iz aviona i pokazala Sari palac naviše u znak podrške. Očigledno je imala više vere u nju nego ona sama.

„Slušaj, Megan, stvarno mi je bilo potrebno da pobegnem. Pomislila sam na to koliko bi mi prijalo da budem sama neko vreme kako bih pokušala da razbistim glavu.” To je zvučalo razumno, uveravala je sebe. Kao dobro smišljeni plan.

„Volela bih da si mi to rekla pre nego što sam provela Badnje večere spremajući ti sobu i pola Božića zivkajući avio-prevoznika. Kako si mogla da budeš tako bezobzirna? To ne liči na tebe”, prebacivala joj je Megan.

„U pravu si. Zaslužujem to. Samo... sam iznenada odlučila. Nisam ni sama znala šta radim dok nisam već bila u avionu, a onda sam zaspala i...”

„Znači, ipak si sela na avion. Kud si se zaputila?”

„Pa... u Irskoj sam.” Nastupila je tišina. „Ako ti je za utehu, izgleda da sam stigla usred uragana”, dodala je, gledajući u vodoravno zategnut vetrokaz.

„Saro, šta to radiš?”, upitala je sestra odmerenim glasom.

„Pa... verovatno samo nagađam, ali čini mi se da imam krizu srednjih godina.”

„Nije smešno.”

„Ne slažem se. Ovo je prva zaista smešna stvar što mi se desila u poslednje dve godine. Zapravo, urnebesna. Upravo sam stigla u zemlju o kojoj ne znam ništa i gde ne poznajem nikoga, i to za Božić, zaboga. Nemam pojma ni kuda idem, ni šta radim, i još nešto...”

Sara je iznenada primetila stjuardesu kako stoji pored njenog sedišta sa umornim osmehom. Pridigla se i shvatila da je avion potpuno prazan, osim nje i posade.

„Megan, moram da izađem. Javiću ti se kad se smestim.”

„Kad se smestiš gde?”, uzviknula je Megan očajno.

„Pa... u Irskoj.”

„Hoćeš da kažeš da i ne znaš u kojem delu Irske si?”, ciknula je Megan.

„Izvini, prekidaš mi se...” I s tim rečima je prekinula poziv, dok je s druge strane čula sestru kako govori koliko su svi zabrinuti. Istog časa je znala da je ispravno postupila.

Sara je vukla svoj jedini svetloplavi kofer duž hodnika terminala. Ostatak stvari poslala je kamionom za preseljenje, koji je verovatno negde u to vreme trebalo da stigne kod Megan.

„Šta ja to radim?”, šapnula je sebi.

Bilo je sasvim pusto, samo su dva umorna muškarca u fluorescentnim prslucima bila naslonjena na šalter carine.

„Imate li nešto da prijavite, gospođo?”, upitao je jedan dubljim glasom.

Sara nije mogla da se seti ničega što bi prijavila, osim činjenice da je sad i zvanično beskućnica. Zato je odlučila da ćuti. Kad su

se vrata otvorila, osetila je razočaranje kao udarac u stomak. Iako nije očekivala da će je neko sačekati, ipak ju je zbolela spoznaja da nikome nije važno što je stigla. „Ko to još putuje sâm na Božić?“, zapitala se gorko. Ali više nije bilo povratka. Topla hotelska soba s vrelom kupkom i dobrom hranom sve će popraviti, uveravala je sebe.

Pošto je izašla napolje, borila se s vetrom dok je zakopčavala kaput i navlačila novu kapu preko ušiju. Žurno je prešla parkiralište i ušla na recepciju aerodromskog hotela. Na njeno iznenađenje, dočekao ju je visoki, uglađeni gospodin, gibak poput Freda Astera.

„Dobro došli u hotel aerodroma *Šenon*. Kako mogu da vam pomognem?“, izgovorio je s lakoćom očigledno stečenom neprestanim ponavljanjem.

„Zdravo, Markuse“, rekla je, pročitavši mu ime s pločice na grudima. „Potrebna mi je soba za večeras. I ako biste mogli da me uputite gde bih mogla da doručkujem, to bi bilo sjajno.“

„Uh“, reče on, usisavši vazduh kroz zube. „Nažalost, nemamo slobodnih soba za večeras, ali mogu vam ponuditi dvokrevetnu za sutra uveče.“

„Šalite se? Kako je moguće da je hotel pun kad je ovde kao u gradu duhova?“

„Pa, nismo baš puni, ali imamo mali problem s vodovodom na dva sprata, pa smo morali da zatvorimo većinu soba dok se ne sredi“, objasnio je.

Sara se spustila u jednu od kožnih fotelja okrenutih ka parkiralištu. Iako je prespavala većinu leta, i dalje je bila sasvim skrhana. Skrhana i to s gadnim mamurlukom.

„Inače nisam ovakva...“ Zastala je.

„Ah, to vam je do doba godine, sve nas pomalo izmeni, zar ne?“ Iskoračio je iz recepcijskog pulta i brzo procenio situaciju. „Dobro, pođite za mnom.“

„Šta? Kuda?“, upitala je, ali on je već krupnim koracima grabio ka vratima sa oznakom *Trpezarija*.

Pošto se smestila za sto s velikim tanjirom slanine, kobasica, jaja i irskog beskvasnog hleba, Sara se polako opustila. Markus joj se pridružio s velikim čajnikom i dve šolje na poslužavniku.

„Markus O’Brajan, vama na usluzi”, rekao je, zvanično se predstavivši.

„Sara Harper”, odgovorila je, pruživši ruku. „Gde su svi?”

„Samo nekoliko zaposlenih radi za Božić”, rekao je, dok je u šolju sipao crnu tečnost gustu kao katran. „Uostalom, šta vas dovodi u Barjak na Svetog Stefana?”

„Barjak?”, ponovila je. I ko je, zaboga, Stefan? Kulturni šok ju je već uzdrmao.

„Nadimak, zapravo – BARJAK GORE!”, uzviknuo je, mašući dugim rukama. „Nema veze”, rekao je, videvši njen zbunjen izraz.

„Da li biste mi poverovali da sam ovde zbog članka o vilinskom drvetu?”

„Glog, naravno. Jeste li novinarka?”

Odlično, pomislila je, veruje mi. Eto i pokrića. Bilo šta je poželjnije od istine.

„Ne baš. Inače, ovo je sjajno – nikad nisam probala ovakav doručak kod kuće”, rekla je, mažući puter na beskvasni hleb. Mamurluk je kao čudom nestajao.

„Pa, ako ovde ne možemo da poslužimo dobar irski doručak, onda najbolje da se razilazimo!”, izgovorio je uz osmeh i izvinio se pošto je morao da završi neke poslove u hotelu, prelazeći prstom po stolovima kako bi proverio ima li prašine.

Sara je iskoristila trenutak da sredi misli. Najviše je bila zahvalna na tome što je naletela na nekog poput Markusa. Ponekad vam je zaista potrebno da se neko pobrine za vas, pogotovo nakon noći u kojoj ispijate viski i kupujete avionske karte za Irsku. Možda ovaj nepromišljeni potez i nije bio tako loš. Mogla bi da provede nedelju ili dve u odmoru, uživanju u prirodi i ljudima (ako su svi kao Markus), pa da se vrati kući bistrije glave.

„Imate sreće”, rekao je Markus kad se vratio. „Pronašao sam vam savršeno mesto za prenočište u selu”, rekao je, trljajući ruke.

„U selu?” Sara se pitala da li misli na predgrađe u Njujorku ili na pravo irsko seoce.

„Tornvud. Dvadeset minuta odavde. Mi koji se bavimo ugostiteljstvom to zovemo *dorn daleko od doma*.”

Sara se samo nasmešila. Upravo ono što joj je sad potrebno.

Prolazeći kroz pejzaž ispresecan kamenim zidovima i zelenim poljima, Sara se osmehnula videvši Markusove kožne rukavice za vožnju. Sve je radio na odgovarajući način, uredno i baš onako kako treba.

„Zaista niste morali da me vozite, mogla sam da uzmem taksi”, rekla je kad su prozujali kroz kružni tok.

„Nema problema, često šaljemo goste tamo kad smo puni. Selo je malo, ali je popularno među turistima, pa ima dosta posla. A rekli ste da ste iz Bostona?”, upitao je, promenivši s lakoćom brzinu.

„Da, mada sam poslednjih nekoliko godina živela na Menhetnu sa...”, zastala je kad su joj sećanja preplavila misli. „S mojim suprugom Džekom.”

Markus O’Brajan nije proveo tridesetak godina radeći kao upravnik hotela a da ništa nije naučio. Vešto je skrenuo razgovor na sigurnije teme i nastavio da časka o koječemu. Saru je oduševio način na koji je uspevao da vodi razgovor, a da ona gotovo i ne učestvuje.

Markus nije preuveličavao ni razdaljinu, ni veličinu Tornvuda. Pošto su prešli preko lučnog mosta, Sara se iznenadila što je *selo* zapravo bilo skup kuća, prodavnica i pivnica, s crkvicom koja je gledala na reku. Umesto ulične rasvete, selo su osvetljavale starinske lampe od livenog gvožđa, ukrašene crvenim mašnjama. Sve je izgledalo uredno, negovano, sa izlozima u vedrim bojama i saksijama prepunim zimzelenih biljaka.

„Moram da priznam, Markuse, ovo je zaista preslatko selo”, rekla je naposletku.

„Veoma smo ponosni – imamo jako uspešan odbor za uređenje sela”, odgovorio je.

„Da pogodim – vi ste predsednik?”, našalila se.

„Potpredsednik, ali nameraćio sam se na to mesto”, rekao je, dodirnuvši nos, kao da joj saopštava nešto poverljivo.

„E sad”, rekao je kad su stigli ispred lepe kamene kuće koju su s obe strane čuvala dva stabla lovora okićena svetlucavim lampicama. „Nije baš hotel, ali nadam se da ćete biti otvoreni za nešto drugačije.”

„Izgleda prelepo, je li ovo pansion?”

„Ah, nećete ovde odsesti. Tu živi vlasnik”, objasnio je.

„Vlasnik?” Ništa u ovom mestu nije bilo jednostavno. Izgledalo je kao da čovek mora ići od A do C da bi stigao do B, a to verovatno i nije bilo pravo odredište.

„Da, gospodin Svini. Iznajmljuje divnu kućicu niz put”, rekao je, pažljivo prateći šta će ona odgovoriti na to.

„Zvuči... vrlo... autentično!”, rekla je, nadajući se da ima toplu vodu.

„I jeste. Puna je takozvanih prvobitnih odlika.”

To je zvučalo kao eufemizam za hladan i vlažan kućerak, ali Sara je zadržala sumnje za sebe.

Markus je zahtevao da je isprati do ulaznih vrata, ukrašenih prelepim vencem od božikovine. Sara je kroz prozor primetila svetlucave lampice na jelci i pitala se da li uznemiravaju domaćine. U bočnom staklu pojavio se obris visoke osobe sede kose i zarumenjenog lica.

„Markuse”, rekao je muškarac, pružajući mu ruku.

„Zdravo, Brajane, kako si?”, uzvratio je Markus, ali nije čekao odgovor. „Hvala ti što si nas primio ovako na brzinu”, dodao je, dodirujući Sarinu ruku. „Sad vas ostavljam da ne pravimo gužvu!”

Dok je Sara pružala ruku gospodinu Sviniju, Markus je već bio izvadio njen kofer iz prtljažnika, izgovarajući se time da nijedan gost ne nosi prtljag dok je on tu.

„Bićete dobro, zar ne?”, upitao ju je kao da razgovara s detetom. „Naravno da hoćete”, odgovorio je odmah sâm sebi.

I sasvim iznenada, poletni Markus se okrenuo i nestao niz put, ostavivši Saru i njenog novog poznanika u pomalo neprijatnoj tišini.

„Odmah ću uzeti ključeve”, rekao je gospodin Svini, bez Markusove živahnosti.

„Žao mi je što vam prekidam Božić.”

„Ma, već je prošao”, rekao je jednostavno. „Nije daleko, ali sumnjam da biste voleli da vučete kofer niz staru seosku stazu.”

Brajana Svinija nije krasila Markusova brbljivost. Bio je smiren, spor i govorio je tek koliko je bilo nužno. Njegova zatvorenost činila je i uobičajeni razgovor pomalo teškim.

Seli su u stari džip, prekriven blatom i balegom. Nakon nekoliko pokušaja, motor je konačno upalio i krenuli su niz put, ponovo pored crkve i preko mostića. Na račvanju su skrenuli levo, na uži puteljak.

„Je l' ovo jednosmerna ulica?”, upitala je Sara, što je izazvalo srdačan smeh njenog vozača. Nije bilo oznaka na putu, samo uska staza s blago uzdignutim grebenom po sredini, kao kičma nekog praistorijskog stvorenja.

„Ne, ali kad se susretnu dva auta, neko mora da vozi unazad do proširenja ili ulaza u njivu”, rekao je, kao da je to sasvim uobičajeno.

Grejanje u autu je duvalo kao ludo, što je Saru činilo pospanom i izazivalo joj blagu mučninu. Uprkos suncu, sve je još uvek svetlucalo pod slojem inja. S leve strane prostiralo se šumsko područje, a vrh brda je izvirivao iznad četinarara.

„Šta je gore?”, pitala je, pokazujući prema brdu.

„To vam je *Cnoc na Sí*”, odgovorio je. „Divno mesto za šetnju.”

„*Kanuk na Ší?*”, pokušala je da izgovori neobične gelske glasove.

„To znači *brdo vila*”, preveo je.

„Ozbiljno?”

„Ne šalim se. *Cnoc* je brdo, a *Sí* znači vile na irskom. Mislili ste da to samo pričamo Jenkijima?”, rekao je i namignuo joj. Bilo joj je drago što se malo opustio.

Nakon kratkog spuštanja, pred njima je pukao pogled. Mala reka iz sela se ponovo pojavila, gotovo kao da je pokazivala put ka usamljenoj kućici koja je ponosno i dostojanstveno stajala na parčencetu zemlje, ograđenom okrečenim kamenim zidom. Krišom je pogledao Saru kako bi procenio šta misli dok je zaustavljao automobil ispred male plave kapije.

„Dobro došli u kućicu porodice Batler. Upravo joj je zamenjen slamnati krov. I samo da znate, bez obzira na to šta ljudi misle, kuće sa slamnatim krovom su zapravo veoma tople”, istakao je.

Saru nije morao da uverava. Kućica je izgledala kao s razglednice. Jednospratna, okrečena u belo, s pažljivo poslaganom slamom na krovu i divnim urezanim pojedinostima. Stazica do vrata bila je od kamenih ploča poslaganih u obliku slagalice, a vrata svetloplave boje odgovarala su kapiji. Dok je Brajan zveckao ključem u bravi, Sara je primetila da su vrata podeljena na dva dela.

„Ah, to su vam prvobitna poluvrata”, objasnio je, preuzimajući ulogu vodiča. „Tako ste mogli da pustite vazduh u kuću, a da ne uđe neka životinja.” Kad joj je ugledao izraz lica, nastavio je: „Znate onu staru izreku: ako stojite naslonjeni na poluvrata, tako provodite vreme, ali ako stojite na otvorenim vratima – gubite ga!”

Markus je bio u pravu što se tiče *prvobitnih odlika* – ulazak u kućicu je zaista bio kao korak u prošlost.

„Kad je izgrađena?”

„Verovatno sredinom 19. veka. Moj sin ju je kupio devedesetih, ali mi je i dalje zovemo kućica Batlerovih. Tako to ovde ide – Batlerovi su sagradili kuću i obrađivali zemlju više od sto godina, i za nas će uvek biti njihova. Skoro u potpunosti je otvorenog tipa”, nastavio je, „ali trebalo bi da vam bude dovoljno.”

Tavanica je probijena do greda koje su držale krov, što je pružalo osećaj prostora i svetlosti. Sara je sa olakšanjem primetila malu ali savremenu kuhinju sa udubljenom porcelanskom sudoperom i ogromno ognjište prekoputa nje, kao i dva udobna karirana

naslonjača. Mali prozor sa četiri okna gledao je na zadnje dvorište. Mesto je zaista bilo dražesno.

„A ovo je ono što smo zvali *zadnja spavaća soba*”, rekao je, otvarajući vrata pored ognjišta. Unutra je bio bračni krevet prekriven šarenim jorganom.

„Mogu li da priuštim ovo?”, upitala je zabrinuto, nesigurna da li će imati dovoljno novca.

„Nadam se”, nasmejao se, ali kad je video njen izraz lica, dodao je: „Ionako je van sezone, dogovorićemo se nekako. Zavisi, naravno, koliko mislite da ostanete?”

„Možda nedelju ili dve. Samo istražujem porodično stablo”, rekla je, prezirući sama sebe zbog klišea.

„Dobro, onda ću vas ostaviti na miru. Sin je nešto ranije nabavio osnovne potrepštine – čaj i slično”, rekao je i odmah otišao. Tišina koju je ostavio bila je gotovo zapanjujuća nakon svega što se desilo.

„Zdravo, kućice Batlerovih”, šapnula je Sara dok je skidala čizme i gledala svoj novi dom.

Nije mogla da se seti kad je poslednji put učinila nešto ovako nesputano i samo za sebe. Očekivala je da će je obuzeti panika, ali dok se osvrerala oko sebe, osećala je samo radost. „Možda”, pomislila je, „ovo znači poslušati sopstveno srce.”